

Fredagen den 10 mars

Kl. 15.00

§ 1 Justerades protokollet för den 2 innevarande månad.

§ 2 Föredrogs och hänvisades Kungl. Maj:ts proposition nr 30 till kulturutskottet.

§ 3 Föredrogs och hänvisades motionen nr 1494, såvitt avsåg förslag till lag om skattefrihet vid premiering av sparande, till skatteutskottet och i övrigt till finansutskottet.

§ 4 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningen nr 86.

§ 5 Interpellation nr 87 ang. åtgärder för upprätthållande av de privata vårdhemmens verksamhet

Ordet lämnades på begäran till

Fröken LJUNGBERG (m), som yttrade:

Herr talman! Efterfrågetrycket på vårdsektorn, inte minst när det gäller sjuk- och åldringsvården, är utomordentligt stort och tilltar stadigt. Det gäller såväl den öppna som den slutna vården. Samtidigt växer vårdkostnaderna för både samhället och enskilda. Den framtida vårdkostnadsutvecklingen förefaller bli än mer extraordinär. Under dessa, för de flesta välbekanta, omständigheter bör det ligga i allas intresse att på olika sätt hålla kostnadsutvecklingen inom rimliga gränser, utan avkall på god vårdstandard.

Det existerar här i landet ett betydande antal verksamma vårdhem, patienthotell och liknande institutioner i privat regi. Deras kvalitet kan i olika avseenden vara skiftande. Men personalen vid dessa inrättningar lägger ofta ner ett hårt och uppoffrande arbete för att patienterna skall få god omvårdnad, varvid trivseln spelar en mycket viktig roll.

Statliga direktiv ålägger kommun och landsting sparsamhet och återhållsamhet med utgifter. I detta läge är det en stor fördel om vi kan utnyttja privata vårdhem som till lägre vårdkostnad bjuder våra pensionärer en ombonad och vänlig hemmiljö, som på ett förmånligt sätt kontrasterar mot institutionsmiljön vid våra stora institutioner och sjukhus.

Den drive som socialstyrelsen för närvarande gör, att genom mycket stränga direktiv i olika avseenden tvinga de små vårdhemmen att slå igen eller att bli så ekonomiskt oförmånliga att de inte längre kan drivas, får ofrånkomligen en belastande effekt på kommunernas ekonomi, då man tvingas att uppföra flera vårdhem än som annars varit nödvändigt.

Jag vill konkretisera vad jag nämnt med ett aktuellt exempel: Utanfö-

Örsundsbro, sydväst om Uppsala, finns ett vårdhem i Biskopskulla socken. Innehavaren, som förestår hemmet, där åtta åldringar bor, har av socialstyrelsen anmodats att lägga ner verksamheten senast sommaren 1973. Hemmet skulle framför allt vara för isolerat beläget. Samtidigt ålades innehavaren kostnadskrävande åtgärder för brandskydd. Tidigare har av myndigheterna fordrade investeringar gjorts för stora pengar och i laga ordning, men får verksamheten icke fortsätta kan naturligtvis inte nya kostnader tänkas. Hemmet är beläget ganska nära Örsundsbro, dit de gamla får åka med i innehavarens bil när de så önskar för att uträtta ärenden eller göra en tur i största allmänhet. Personalen består av innehavaren, hennes dotter och måg och två anställda. Det är fem personer som tar sig an åtta vårdbehövande. Ingen från socialstyrelsen har frågat patienterna själva eller deras anhöriga om deras syn på hemmet. De talar nämligen genomgående om att de trivs bra och ser med oro tanken att flytta från den varma och ombonade miljön. Både Uppsalas socialnämnd och Ulleråkers sjukhus sänder patienter till Biskopskulla. Man vitsordar från ansvarigt håll tillfredsställelse med arrangemangen.

I detta enskilda fall finner jag givetvis anledning till kritik mot socialstyrelsens åtgärder. Men här vill jag fästa uppmärksamheten på frågan om privata vårdhems existensberättigande och -möjligheter över huvud taget.

Med stöd av vad jag här anfört hemställer jag om kammarens tillstånd att till herr socialministern ställa följande fråga:

Är herr statsrådet beredd medverka till sådana åtgärder att de privata vårdhemmen, i motsats till vad nu tycks vara fallet, på ett positivt sätt stimuleras att upprätthålla sin verksamhet?

Denna anhållan bordlades.

§ 6 Anmäldes och bordlades Kungl. Maj:ts proposition nr 34 angående inkomstprövningsreglerna för bostadstillägg för barnfamiljer.

§ 7 Anmäldes och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkanden:

Nr 9 i anledning av motioner angående kommunal demokrati

Nr 10 i anledning av motioner angående insyn i kommunala bolag och stiftelser

Nr 11 i anledning av proposition med förslag till lag om ändring i kommunallagen (1953:753) m. m. jämte motion om minskad statlig styrning av kommunerna

Finansutskottets betänkanden:

Nr 4 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1972/73 för kungl. hov- och slottsstaterna

Nr 5 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställning om anslag för budgetåret 1972/73 till oförutsedda utgifter

Nr 6 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1972/73 till riksgäldskontoret och till viss vinstutlottning

Nr 7 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställning om anslag för budgetåret 1972/73 till avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster

Nr 8 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställning angående stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1972/73

Skatteutskottets betänkande:

Nr 7 i anledning av vissa motioner rörande den allmänna arbetsgivaravgiften m. m.

Justitieutskottets betänkande:

Nr 4 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1972/73 till polisväsendet, m. m. jämte motioner

Utrikesutskottets betänkande:

Nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1972/73 inom utrikesdepartementets verksamhetsområde jämte motioner

Kulturutskottets betänkanden:

Nr 6 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1972/73 till internationellt-kulturellt samarbete jämte motioner

Nr 7 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1972/73 till stöd till idrotten jämte motioner

Trafikutskottets betänkande:

Nr 2 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda framställningar i vad avser utgifterna på kapitalbudgeten för budgetåret 1972/73 inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde jämte motioner

§ 8 Anmäldes och bordlades motionen nr 1495 av herrar *Annerås* och *Levin* i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 22 med förslag till lag om skattefrihet vid premiering av sparande, m. m.

§ 9 Meddelande ang. enkla frågor

Meddelades att följande enkla frågor denna dag framställdes, nämligen
av

Nr 121 Herr *Gustavsson* i Alvesta (c) till statsrådet fru Odhnoff
angående slutförandet av fosterbarnsutredningens arbete:

Är statsrådet, i anledning av de oklara förhållandena beträffande
beskattningen av ersättningen till fosterföräldrar, beredd medverka till
att fosterbarnsutredningens arbete snarast slutföres och förslag före-
lägges riksdagen?

Nr 122 Herr *Jadestig* (s) till herr justitieministern angående rätten för
hyresvärd att vägra förlänga hyreskontrakt:

Kan långvarig sjukdom och därav föranledd vård på institution
enligt gällande rättsordning godtas som skäl för hyresvärd att vägra
förlänga hyreskontrakt?

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.02.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert